

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEP SODIŠČA (osmi senat)

z dne 5. oktobra 2016*

„Predhodno odločanje — Člen 99 Poslovnika Sodišča — Neobstoj razumnega dvoma — Zračni promet — Uredba (ES) št. 261/2004 — Člen 2(l) — Pojem ‚odpoved‘ — Let z nenačrtovanim vmesnim pristankom“

V zadevi C-32/16,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Amtsgericht Dresden (okrožno sodišče v Dresdnu, Nemčija) z odločbo z dne 10. decembra 2015, ki je prispela na Sodišče 19. januarja 2016, v postopku

Ute Wunderlich

proti

Bulgarian Air Charter Limited,

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi D. Šváby (poročevalec), predsednik senata, M. Safjan in M. Vilaras, sodnika,

generalni pravobranilec: M. Bobek,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Bulgarian Air Charter Limited P. Kauffmann, odvetnik,
- za francosko vlado D. Colas in M.-L. Kitamura, agenta,
- za Evropsko komisijo W. Mölls in K. Simonsson, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi odločeno z obrazloženim sklepom na podlagi člena 99 Poslovnika Sodišča,

sprejema naslednji

* Jezik postopka: nemščina.

Sklep

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2(l) Uredbe (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 7, zvezek 8, str. 10).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Ute Wunderlich in družbo Bulgarian Air Charter Limited, letalskim prevoznikom, ker je ta družba U. Wunderlich zavrnila plačilo odškodnine, ker je njeno letalo pred pristankom v končnem namembnem kraju nepredvideno pristalo.

Pravni okvir

- 3 V uvodnih izjavah 1, 2 in 4 Uredbe št. 261/2004 je navedeno:
 - „(1) Ukrepanje Skupnosti na področju zračnega prevoza mora med drugim zagotavljati visoko raven varstva potnikov. Poleg tega je treba na splošno v celoti upoštevati zahteve o varstvu potrošnikov.
 - (2) Zavrnitev vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov povzročajo potnikom velike težave in nevšečnosti.
 - [...]
 - (4) Zato mora Skupnost zvišati standarde varstva [...], da okrepi pravice potnikov in zagotovi letalskim prevoznikom delovanje na liberaliziranem trgu pod usklajenimi pogoji.“
- 4 Člen 2(l) te uredbe opredeljuje pojem ‚odpoved‘ kot „dejstvo, da let, ki je bil prvotno predviden, in na katerem je bilo rezervirano najmanj eno mesto, ni bil opravljen“.
- 5 Člen 5(1) navedene uredbe določa:

„V primeru odpovedi leta:

[...]

 - (c) imajo zadevni potniki pravico do odškodnine, ki jim jo mora plačati dejanski letalski prevoznik v skladu s členom 7, razen če:
 - (i) so o odpovedi obveščeni najmanj dva tedna pred odhodom po voznem redu; ali
 - (ii) so o odpovedi obveščeni dva tedna do sedem dni pred odhodom po voznem redu in jim je ponujena sprememba poti, ki jim zagotavlja odhod največ dve uri pred odhodom po voznem redu in prihod v njihov končni namembni kraj manj kot štiri ure po prihodu po voznem redu; ali
 - (iii) so o odpovedi obveščeni manj kot sedem dni pred odhodom po voznem redu in jim je ponujena sprememba poti, ki jim zagotavlja odhod največ eno uro pred odhodom po voznem redu in prihod v njihov končni namembni kraj manj kot dve uri po prihodu po voznem redu.“
- 6 Člen 7(1) te uredbe določa, da zlasti v primeru odpovedi leta potniki prejmejo odškodnino v višini 250 EUR za lete do vključno 1500 kilometrov.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 7 U. Wunderlich je pri družbi Bulgarian Air Charter rezervirala sedež za let iz Burgasa (Bolgarija) v Dresden (Nemčija), katerega odhod naj bi bil po voznem redu 13. septembra 2014 ob 11.40, prihod pa istega dne ob 13.00.
- 8 Letalo, s katerim je bil zadevni let opravljen, je vzletelo na predvideni dan in ob predvideni uri. Vendar je vmes nepredvideno pristalo v Pragi (Češka republika) in nazadnje pristalo v Dresdnu ob 15.20, to je z zamudo, ki je ob prihodu znašala dve uri in 20 minut.
- 9 U. Wunderlich je pri Amtsgericht Dresden (okrožno sodišče v Dresdnu, Nemčija) vložila zahtevek za plačilo odškodnine v višini 250 EUR, kot jo določata člena 5 in 7 Uredbe št. 261/2004 za primer odpovedi leta.
- 10 V tem okviru predložitveno sodišče meni, da se je treba za razlago pojma „odpoved“ v smislu člena 2(l) Uredbe št. 261/2004 v skladu s sodbo z dne 13. oktobra 2011, Sousa Rodríguez in drugi (C-83/10, EU:C:2011:652), osredotočiti na pojem „pot“, ki ga je Sodišče opredelilo kot pot, ki naj bi jo opravil zrakoplov od letališča odhoda do letališča prihoda v določenem času, kar pomeni, da mora letalo vzleteti v skladu s predvideno potjo in da mora tudi prispeti v namembni kraj, kot je predviden na tej poti. V zvezi s tem meni, da iz sodbe z dne 19. novembra 2009, Sturgeon in drugi (C-402/07 in C-432/07, EU:C:2009:716), izhaja, da je pot bistven element leta, pri čemer je treba let opraviti po voznem redu, ki ga vnaprej določi prevoznik. Ob tem še ugotavlja, da se lahko glede na obvezno razlikovanje med zamudo in odpovedjo let opredeli kot odpovedan, le če je letalski prevoznik prepeljal potnike z drugim letom, ki je bil prvotno načrtovan, drugače od prvotno predvidenega leta. Na podlagi tega sklepa, da je pot bistven element leta.
- 11 Predložitveno sodišče poleg tega ugotavlja, da je več nemških sodišč na podlagi sodbe z dne 13. oktobra 2011, Sousa Rodríguez in drugi (C-83/10, EU:C:2011:652), menilo, da je to, da letalo zapusti prvotno predvideno pot in vmes nepredvideno pristane, tako velika sprememba prvotno predvidene poti, da je treba šteti, da predvideni let ni bil opravljen.
- 12 V teh okoliščinah je Amtsgericht Dresden (okrožno sodišče v Dresdnu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali gre za odpoved leta v smislu člena 2(l) Uredbe št. 261/2004, če je letalo vzletelo po načrtovanem voznem redu in z zamudo, manjšo od treh ur, pristalo v načrtovanem namembnem kraju, vendar je vmes nepredvideno pristalo?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 13 Člen 99 Poslovnika Sodišča določa, da lahko Sodišče, če je vprašanje, predloženo v predhodno odločanje, enako vprašanju, o katerem je Sodišče že odločalo, če je iz sodne prakse mogoče jasno sklepati, kakšen je odgovor na tako vprašanje, ali če odgovor na vprašanje, predloženo v predhodno odločanje, ne dopušča nobenega razumnega dvoma, na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odloči z obrazloženim sklepom.
- 14 V tej zadevi je treba uporabiti to določbo.
- 15 Predložitveno sodišče s postavljenim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2(l) Uredbe št. 261/2004 razlagati tako, da je treba let, pri katerem sta se kraj odhoda in prihoda ujemala s predvidenim voznim redom, vendar je letalo vmes nenačrtovano pristalo, šteti za odpovedan.

- 16 Uvodoma je treba opozoriti, da člen 2(l) Uredbe št. 261/2004 opredeljuje „odpoved“ kot „dejstvo, da let, ki je bil prvotno predviden, in na katerem je bilo rezervirano najmanj eno mesto, ni bil opravljen“.
- 17 Sodišče je v zvezi s tem pojasnilo, da je načeloma mogoče sklepati, da gre za odpoved, če se let ne opravi, kot je bil prvotno načrtovan, in se potniki tega leta pridružijo potnikom leta, ki je bil tudi načrtovan, in to ne glede na let, ki so ga tako premeščeni potniki rezervirali (glej sodbo z dne 13. oktobra 2011, Sousa Rodríguez in drugi, C-83/10, EU:C:2011:652, točka 30 in navedena sodna praksa).
- 18 Vendar ni mogoče šteti, da let, kot je ta iz postopka v glavni stvari, pri katerem sta se kraj odhoda in prihoda ujemala s predvidenim voznim redom ter torej potniki nikakor niso bili preusmerjeni na drug let, ker bi bil let, ki so ga rezervirali, črtan z voznega reda, v smislu člena 2(l) Uredbe št. 261/2004 ni bil opravljen (glej v tem smislu sodbo z dne 13. oktobra 2011, Sousa Rodríguez in drugi, C-83/10, EU:C:2011:652, točka 28 in navedena sodna praksa).
- 19 Te ugotovitve ni mogoče omajati z dejstvom, da je imel ta let nenačrtovan vmesni pristanek, in na podlagi tega torej še ni mogoče šteti, da je bil navedeni let odpovedan.
- 20 V zvezi s tem iz sodne prakse Sodišča sicer res izhaja, da je pot bistven element leta, pri čemer se ta opravi po voznem redu, ki ga vnaprej določi prevoznik (sodba z dne 13. oktobra 2011, Sousa Rodríguez in drugi, C-83/10, EU:C:2011:652, točka 27).
- 21 Vendar to, da bi se let, na katerem je letalo po nenačrtovanem vmesnem pristanku prispelo v predvideni končni namembni kraj, izenačilo z odpovedanim letom in da bi se letalskemu prevozniku naložilo, da mora potnikom na tem letu plačati odškodnino, kot je določena s členom 5(1)(c) in členom 7 Uredbe št. 261/2004, ne bi bilo v skladu niti z namenom te uredbe niti z načelom enakega obravnavanja.
- 22 Prvič, ni sporno, da je namen Uredbe št. 261/2004, kot to izhaja iz njenih uvodnih izjav 1, 2 in 4, da zagotavlja visoko raven varstva potnikov in potrošnikov s tem, da krepi njihove pravice v nekaterih okoliščinah, ki povzročajo velike težave in nevšečnosti, in s tem, da se jim takoj in standardizirano zagotovi nadomestilo (sodba z dne 22. junija 2016, Mennens, C-255/15, EU:C:2016:472, točka 26 in navedena sodna praksa).
- 23 Vendar dejstvo, da ima let nenačrtovan vmesni pristanek, nikakor ni položaj, ki bi potnikom povzročil velike težave in nevšečnosti, kakršne nastanejo v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov, za katere je z Uredbo št. 261/2004, kot jo razlaga Sodišče, določena odškodnina.
- 24 Take težave in nevšečnosti nastanejo, le če zrakoplov, s katerim se opravi zadevni let, zaradi tega vmesnega pristanka prispe v končni namembni kraj s triurno ali večjo zamudo v primerjavi s predvideno uro pristanka, zaradi česar ima potnik načeloma pravico do odškodnine na podlagi členov 5(1)(c) in 7 Uredbe št. 261/2004, kot ju razlaga Sodišče (glej v tem smislu sodbo z dne 26. februarja 2013, Folkerts, C-11/11, EU:C:2013:106, točka 32 in navedena sodna praksa).
- 25 Drugič, če bi se let, na katerem letalo po nenačrtovanem vmesnem pristanku prispe v končni namembni kraj, izenačilo z odpovedanim letom, bi se pravica do odškodnine priznalo potniku, ki je zaradi tega nenačrtovanega vmesnega pristanka na cilj prispel z manj kot triurno zamudo, medtem ko potnik, ki je na cilj prispel z enako zamudo iz drugega razloga, ne bi bil upravičen do odškodnine na podlagi členov 5(1)(c) in 7 Uredbe št. 261/2004, kot ju razlaga Sodišče, kar bi bilo v nasprotju z načelom enakega obravnavanja.

- 26 Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je treba vsak akt Unije razlagati v skladu z vsem primarnim pravom, vključno s tem načelom, ki zahteva, naj se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in naj se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno (glej sodbo z dne 19. novembra 2009, Sturgeon in drugi, C-402/07 in C-432/07, EU:C:2009:716, točka 48 in navedena sodna praksa).
- 27 Glede na navedeno je treba na vprašanje, ki ga je postavilo predložitveno sodišče, odgovoriti, da je treba člen 2(l) Uredbe št. 261/2004 razlagati tako, da ni mogoče šteti, da je let, pri katerem sta se kraj odhoda in prihoda ujemala s predvidenim voznim redom, vendar je letalo vmes nenačrtovano pristalo, odpovedan.

Stroški

- 28 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) sklenilo:

Člen 2(l) Uredbe (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91 je treba razlagati tako, da ni mogoče šteti, da je let, pri katerem sta se kraj odhoda in prihoda ujemala s predvidenim voznim redom, vendar je letalo vmes nenačrtovano pristalo, odpovedan.

Podpisi